МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ПСИХОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКИ
Кафедра менеджменту

РОЗРОБКА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти
4 курсу денної форми навчання
Святослава БАЛИЧА

Науковий керівник:
доцент, кандидат педагогічних наук
Мар'яна ЯЦИК

Рецензент:
директор ТОВ «Галицька Щедрість»
Василь ЩУДЛИК

Кваліфікаційна робота допущена до захисту

«__» _____ 2024 р., протокол №____

Завідувач кафедри менеджменту

_____ Галина ЛЕСЬКІВ

Львів

2024

АНОТАЦІЯ

БАЛИЧ С. Розробка та реалізація інвестиційної стратегії підприємства. – Рукопис.

Дослідження на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент». – Львівський державний університет внутрішніх справ, МВС України, Львів, 2024.

У першому розділі здійснено теоретичне дослідження роль інвестицій в управлінні та розвитку підприємством, встановлено ключові аспекти розробки та реалізації інвестиційної стратегії підприємства. У другому розділі проведено аналіз аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, його системи інвестиційної стратегії та запропоновано розроблення та впровадження інвестиційного проєкту на підприємстві.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна стратегія, стратегічне управління, інвестиційний проєкт.

ABSTRACT

BALYCH S. Development and implementation of the enterprise's investment strategy. – Manuscript.

Research for obtaining a bachelor's degree in the specialty 073 «Management». – Lviv State University of Internal Affairs, Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Lviv, 2024.

In the first chapter, a theoretical study of the role of investments in the management and development of the enterprise was carried out, the key aspects of the development and implementation of the investment strategy of the enterprise were established. In the second section, an analysis of the external and internal environment of the enterprise, its investment strategy system, and the development and implementation of an investment project at the enterprise are proposed.

Keywords: investment, investment strategy, strategic management, investment project.

ЗМІСТ

ВСТУП …….…….. 4

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА…… 6

1.1. Роль інвестицій в управлінні та розвитку підприємством…… 6

1.2. Ключові аспекти розробки та реалізації інвестиційної стратегії підприємства…… 11

Висновки до першого розділу…… 17

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ТОВ «ГАЛИЦЬКА ЩЕДРІСТЬ»…….. 19

2.1. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства……. 19

2.2. Аналіз системи інвестиційної стратегії підприємства…….. 28

2.3. Розроблення та впровадження інвестиційного проєкту на підприємстві…….. 38

Висновки до другого розділу…… 41

ВИСНОВКИ…….. 42

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ…….. 44

ВСТУП

Актуальність теми. Кризові явища в українській економіці спричинені повномасштабним вторгненням створили певні проблеми щодо розширення додаткових джерел фінансування, в тому числі і залучення інвестицій. Українські підприємства здійснюють підприємницьку діяльність в критичних умовах, адже відбулись руйнування логістичної інфраструктури, блокування перевезень, і отримати банківське кредитування досить складно. Такі обставини дають розуміння керівникам підприємств, що необхідно розробляти ефективну інвестиційну стратегію, реалізація якої забезпечить підприємству залучення додаткових коштів та виведе на новий рівень прибутковості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання залучення інвестицій, розроблення та впровадження інвестиційної стратегії в різних галузях стали предметом в наукових дослідженнях таких науковців як М. Крупка, В. Васильців, П. Віблий, О. Петренко, Н. Мазур.

Метою кваліфікаційної роботи є узагальнення положень процесу розробки та реалізації інвестиційної стратегії.

Завданням кваліфікаційної роботи є:

- з'ясувати роль інвестицій в управлінні та розвитку підприємством;

- дослідити ключові аспекти розробки та реалізації інвестиційної стратегії підприємства;

- здійснити аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства;

- дослідити систему інвестиційної стратегії підприємства;

- запропонувати розроблення та впровадження інвестиційного проєкту на підприємстві.

Об'єктом дослідження є інвестиційна стратегія ТОВ «Галицька Щедрість».

Предметом дослідження є процеси розроблення та реалізації інвестиційної стратегії ТОВ «Галицька Щедрість».

Методи дослідження. Теоретичний розділ було здійснено за допомогою методів узагальнення, системного аналізу та синтезу. Аналітичний розділ було досліджено за допомогою методів статистичного аналізу, SWOT-аналізу.

Інформація про практичне значення роботи, апробацію результатів дослідження (їх впровадження на підприємстві чи організації, участь у науково-практичних конференціях, публікації). Основні результати дослідження були апробовані на круглому столі «Безпекові аспекти управління організаціями в умовах війни та повоєнної відбудови держави» (м. Львів, ЛьвДУВС, 10 травня 2024 р.).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновку, списку використаних джерел. Кваліфікаційна робота містить 12 рисунків, 14 таблиць, 59 позицій використаної літератури.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Роль інвестицій в управлінні та розвитку підприємством

В складних умовах воєнного стану українські підприємства здійснюють підриємницьку діяльність в кризових умовах. Частина українських підприємств зазнали втрат через попадання ракет чи шахедів, інша частина була релоковані, а ще одна частина, і зовсім припинили діяльність. Тому вітчизняному бізнесу дуже потрібна допомога та відновлення у вигляді інвестицій.

Термін «інвестиція» є первинною категорією, основою для побудови ієрархії решти категорій, котрі віддзеркалюють відтворення основного та оборотного капіталів. Термін «інвестиція» має латинське походження і походить від слова «invest», що дослівно означає «вкладати». Дуже часто піж інвестиціями розуміють будь-яке вкладання грошей, котре може бути і не пов'язано з досягненням конкретних матеріальних цілей (наприклад, купівля пральної машинки, кавоварки або придбання автомобіля, що вважається «споживчими інвестиціями»), але за своїм економічним змістом не являються інвестиціями, як такими, оскільки інвестування має на меті, головним чином, отримання прибутку. Проте, окрім одержання прибутку, тобто економічних цілей вкладення капіталу, інвестиції можуть мати і позаекономічні стимули. Найпоширенішою є думка, що інвестиції та капітальні вкладення – це одне і теж. Проте інвестиції можуть вкладатись в збільшення обігових активів, в різні фінансові інструменти, в певні види нематеріальних активів [15].

Аналіз наукових праць свідчить про трактування «інвестицій» з різних позицій, основні які розглянемо у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Визначення економічної сутності категорії «інвестиції»

Автор	Визначення
Закон України «Про інвестиційну діяльність»	Інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладають в об’єкти підприємницької та інших видів діяльності, внаслідок якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект
Білик В. В.	Інвестиції – це певні засоби, вкладання коштів у які забезпечує збільшення їх вартості та зростання доходу
Ганечко І.	Інвестиціями є ті засоби, що мають спрямованість на збільшення капіталу з перспективною метою максимізації прибутку
Герасимчук З.	Інвестиції – це будь-які вкладення, зумовлені стратегічними цілями економічної політики та спрямованими на розвиток окремих галузей, виробництв, регіональних господарських систем з метою примноження матеріального та соціально-значимого багатства у майбутньому
Денисенко М. П.	Інвестиції – рушійна сила процесів економічного зростання, відновлення виробничого апарату та підвищення добробуту населення»
Колесник О. О.	Сукупність засобів, що реалізуються у формі довгострокових вкладень капіталу в різні галузі економіки
Крупка М. І.	Інвестиції – це ті вкладення, що забезпечують приріст капіталу, створюють новий капітал.

Продовж. табл. 1.1

Титаренко Н. О.	Інвестиції – це всі види активів, вкладених у господарську діяльність з метою одержання доходу
Федоренко В. Г.	Інвестиції – довготермінові вкладення капіталу в підприємства та галузі економіки з метою його нарощування в майбутньому та отримання прибутку

Джерело: складено автором за матеріалами [15]

Здійснивши аналіз думок вчених щодо трактування терміну «інвестиції» варто зазначити, що жоден з них розглядає його без розуміння ризикованості. Адже вкладаючи інвестиції в будь-який проєкт завжди існує ризик недосягнення певної мети.

Інвестиції можуть розглядатися, як:

1) один з об'єктів управління економікою;

2) форма залучення накопичених коштів в певну економічну діяльність;

3) можливість використання накопичених коштів в усіх їх альтернативних варіантах;

4) один із варіантів вкладення нагромадженого капіталу в різноманітні об'єкти господарської діяльності або фінансові інструменти;

5) джерело майбутнього примноженого ефекту підприємницької діяльності;

6) один з ключових об'єктів ринкових відносин, який відіграє ключове значення в підвищенні ефективності господарської діяльності будь-якого суб'єкта господарювання;

7)об'єкт володіння, користування та розпорядження;

8) об'єкт, якому буде надаватись виключна перевага в часі;

9)об'єкт, який при будь-яких умовах та обставинах є носієм чинника ризику [15].

Інвестиції підприємства — це вкладення нагромадженого капіталу в будь-яких його формах чи видах в найрізноманітніші об'єкти або інструменти господарської діяльності з ціллю одержання прибутку, а також отримання того чи іншого економічного чи позаекономічного ефекту, реалізація якого заснована на ринкових принципах і пов'язана з часовими чинниками, чинниками ризику й ліквідності [15].

Варто зазначити, що на формування інвестиції для розвитку підприємства здійснюють сукупність різних факторів, які є важливими в організації інвестиційної діяльності.

Основними факторами впливу на реалізацію інвестицій є:

- питома частка заощаджень в доходах інвесторів. Зі зростанням доходів збільшується їх кількість, направлена на заощадження. Саме заощадження є джерелом внутрішніх інвестицій;

- норма чистого прибутку. Зі зростанням очікуваної норми чистого прибутку, кількість інвестицій, що планують класти в проєкт, як правило, зростає;

- ставка банківського відсотку. Зі зростанням ставки позичкового відсотку, зменшується кількість вкладених інвестицій. Із зниженням ставки позичкового відсотку, збільшується обсяг вкладених інвестицій;

- темп інфляції, що очікується, також суттєво впливає на обсяг та динаміку інвестиційних вкладень. Чим вище очікується темп інфляції, тим швидше знецінюється майбутній прибуток після здійснення інвестування. Цей чинник грає ключову роль у випадку довгострокового інвестування [15].

Важливим елементом в управлінні підприємством та залучення інвестицій є інвестиційна діяльність, яка надає підприємству значні переваги перед інвесторами, що прагнуть вкласти свій капітал.

Інвестиційну діяльність можна визначати з кількох позицій – у широкому та вузькому значенні. В широкому значенні інвестиційна діяльність – це діяльність, що пов'язана із інвестуванням грошових чи фінансових ресурсів в об'єкти вкладення з ціллю отримання прибутку. У вузькому значенні

інвестиційну діяльність можна розглядати як процес перетворення інвестиційних ресурсів безпосередньо в вкладення. Економічна сутність інвестиційної діяльності визначається як на мікро-, так і на макрорівні, та визначається можливістю ефективного використання інвестиційних ресурсів [15].

Виділяють три взаємопов'язані рівні управління інвестиційною діяльністю підприємства [10]:

1 – стратегічний рівень (моделювання інвестиційної поведінки підприємства у довгостроковій перспективі, обґрунтування інвестиційних можливостей підприємства досягати поставлених стратегічних цілей);

2 – тактичний рівень (пошук та вибір інвестиційно привабливих активів, формування таргетованого інвестиційного портфелю підприємства за наявних бюджетних обмежень);

3 – оперативний рівень (реалізація окремих інвестиційних проєктів та реструктуризація портфелю фінансових інвестицій, забезпечення поточного контролю та оцінки ефективності інвестиційних рішень).

Управлінці підприємства приймаючи певні рішення, що мають на меті залучення інвестицій, повинні розуміти, що такі рішення мають бути взаєпов'язаними та не мати суперечностей між собою, і мають бути чітко окреслені відповідальні особи.

В основі стратегічних інвестиційних рішень повинен лежати активний пошук альтернативних напрямів, форм і методів здійснення інвестиційної діяльності, обґрунтований вибір об’єктів інвестування та формування дієвих механізмів реалізації інвестиційної політики. Ефективність інвестиційного планування на окремих етапах розвитку підприємства кількісно виражається у максимізації ринкової вартості бізнесу, темпах економічного зростання, підвищення добробуту власників у поточному і майбутніх періодах [10].

1.2. Ключові аспекти розробки та реалізації інвестиційної стратегії підприємства

В сучасному управлінні підприємством управлінські рішення повинні бути ефективними та стратегічними. Для прийняття таких рішень, які б сприяли збільшенню капіталу мають бути інструменти управління інвестиційною стратегією, зокрема дієва сформована інвестиційна стратегія.

Дослідження науковців та практиків щодо розуміння сутності «інвестиційна стратегія» відобразимо в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Підходи щодо розуміння сутності «інвестиційна стратегія»

Автор	Визначення	Управлінський підхід
В. Г. Федоренко, А. Ф. Гойко	Інвестиційна стратегія – система вибраних довгострокових цілей і засобів їх досягнення, що реалізуються в інвестиційній діяльності підприємства	Системний
А. В. Череп	Інвестиційна стратегія – система довгострокових цілей інвестиційної діяльності і набір найбільш ефективних шляхів їх досягнення	Системний
Т. В. Майорова, Н. А. Хрущ	Інвестиційна стратегія – це процес формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності та вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення на базі прогнозування умов здійснення цієї діяльності, кон’юнктури інвестиційного ринку як у цілому, так і на окремих його сегментах	Процесний

Продовж. табл. 1.2

І. О. Бланк	Інвестиційна стратегія – система довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, які визначені загальними завданнями його розвитку та інвестиційною ідеологією, а також вибір найбільш ефективних шляхів їх досягнення	Системний
О. П. Шиш	Інвестиційна стратегія – це комплекс рішень, планів і заходів, пов'язаних з ефективним управлінням інвестиційними потоками	Комплексний
Б. М. Щукін	Інвестиційна стратегія є довгостроковим узагальненим планом управління капіталом, який вибирається відповідно до стану та прогнозів щодо макроекономічного середовища, інвестиційного ринку, сфери бізнесу та ділових інтересів інвестора	Стратегічний

Джерело: складено автором за матеріалами [2]

Інвестиційна стратегія повинна бути обов'язковою частиною загальної стратегії розвитку підприємства, і процес її розроблення є надзвичайно важливим процесом. Розробка та реалізація інвестиційної стратегії здійснюється у випадку здійснення ефективної інвестиційної привабливості підприємства.

Розробка та впровадження інвестиційної стратегії на підприємстві є, по-перше, напрямом забезпечення його інвестиційної привабливості, по-друге, одним із основних способів досягнення мети підприємства [54].

Інвестиційна стратегія репрезентує систему довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, реалізація яких передбачає вибір найбільш вигідних шляхів розширення та оновлення активів з метою забезпечення основної спрямованості його економічного розвитку. Вона формує генеральну комплексну програму дій, яка визначає пріоритетні для підприємства напрями та форми інвестування, характер формування інвестиційних ресурсів, послідовність етапів реалізації довгострокових інвестиційних цілей, межі можливої інвестиційної активності підприємства, а також систему формалізованих критеріїв, за якими воно моделює, реалізує та оцінює свою інвестиційну діяльність [10].

Інвестиційна стратегія підприємства повинна бути цілеспрямованою та відображати цілі інвесторів та загалом мати вплив на управлінську діяльність в сфері інвестиційної діяльності.

Цільовими орієнтирами формування інвестиційної стратегії підприємства є [10]:

- отримання додаткового інвестиційного доходу від інвестиційних операцій для поповнення обігового капіталу підприємства;

– підвищення ефективності операційної діяльності підприємства за рахунок комплексу технологічних та організаційних новацій;

– зростання ринкової вартості бізнесу для примноження інвестиційної цінності підприємства в перспективі;

– масштабування бізнесу за рахунок розширення виробництва або диверсифікації напрямків діяльності підприємства;

– створення нових підприємств шляхом злиття або поглинання.

Розроблення інвестиційної стратегії можна сказати є певним творчим процесом та передбачає обов'язковий аналіз середовища підприємства, як зовнішнього, так і внутрішнього.

Розглянемо основні фактори, що мають вплив на розробку інвестиційної стратегії (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Фактори, що мають вплив на розробку інвестиційної стратегії

Фактори	Позитивний вплив	Негативний вплив
Внутрішні		
Економічні	Проявляється у наявності коштів для фінансування інноваційно- інвестиційних проєктів	Проявляється у відсутності коштів для фінансування інноваційно-інвестиційних проєктів
Технологічні	Забезпечується за достатнього розвитку матеріальної та науково-технічної бази	Проявляється через недостатній розвиток матеріальної та науково-технічної бази
Організаційно-управлінські	Забезпечується за гнучкості організаційних структур, демократичного стилю керівництва, можливості самостійного коригування запланованих рішень, достатньої автономії, переважно горизонтального інформаційного забезпечення	Забезпечується за незмінної організаційної структури, невиправданої централізації, авторитарного стилю керівництва, жорсткого планування, орієнтування лише на традиційні ринки
Зовнішні		
Екологічні	Визначається новими технологіями, новими матеріалами, новими видами енергії у процесі інноваційної діяльності підприємств	Визначається застарілим обладнанням, яке не відповідає сучасним вимогам захисту, що породжує зниження якості продукції
Політико-правові	Досягається за законодавчого заохочення та державної підтримки	Проявляється за умов відсутності підтримки та незацікавленості з боку державних органів щодо інвестиційної діяльності підприємств
Інформаційні	Забезпечується на основі використання новітніх інформаційних ресурсів, та їх постійного оновлення	Проявляється у використанні застарілих методів отримання та обробки інформації, через що гальмується час на прийняття управлінських рішень

Джерело: складено автором за матеріалами [2]

Розробляючи інвестиційну стратегію підприємствам слід дотримуватись певних принципів, які б відповідали системі стратегічного управління (рис. 1.1.).

Рис. 1.1. Принципи розробки інвестиційної стратегії підприємства [12]

Кожен з цих принципів є важливим при розробці інвестиційної стратегії, та повинні бути у певному послідовному взаємозв'язку, щоб приносити результативність.

Розробка інвестиційної стратегії підприємства здійснюється в декілька послідовних етапів (рис. 1.2.).

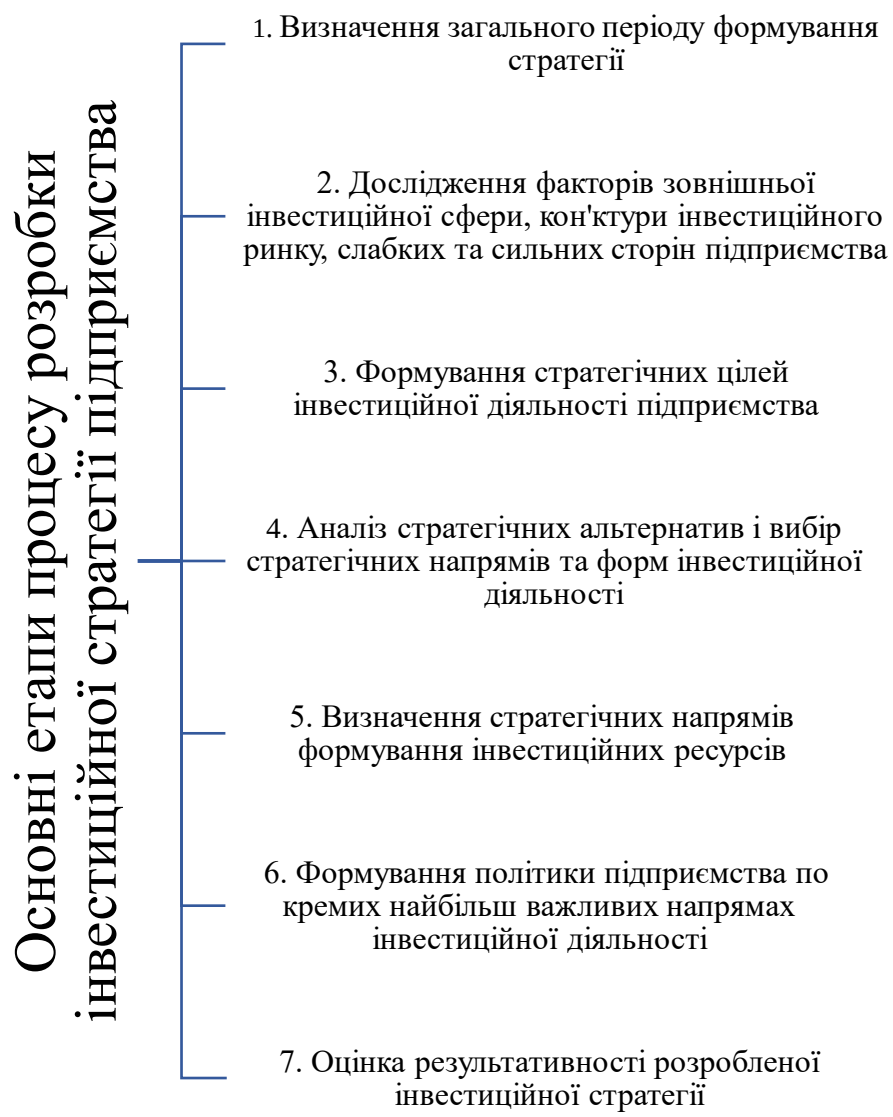

Рис. 1.2. Основні етапи розробки інвестиційної стратегії підприємства [12]

Кожен з етапів розробки інвестиційної стратегії є важливим та має свої особливості. В основному, в період кризи, прогнозований розвиток підприємства складають на 3-5 років.

Основною метою розробки інвестиційної стратегії є забезпечення певних пропорційних позицій між воринним і первинним резервом та зменшення, за допомогою диверсифікації, настання інвестиційного ризику.

Розробка інвестиційної стратегії покликана забезпечити [54]:

– безперебійну інвестиційну діяльність у передбачених обсягах;

– найбільш ефективне використання власних і особливо позикових інвестиційних коштів;

– фінансову стійкість підприємства у довгостроковій перспективі.

Оцінка ефективності розробленої інвестиційної стратегії здійснюється на основі критеріїв:

1) узгодженість інвестиційної стратегії з загальною стратегією економічного розвитку підприємства;

2) надійність реалізації стратегії з позиції її ресурсного забезпечення;

3) оцінка результативності інвестиційних проектів основана на визначенні економічної ефективності їх реалізації [48].

Основою прийняття рішень щодо інвестицій слугують критерії оцінки. Найбільш відомі методи оцінки інвестиційних проектів: статичні та динамічні. Статичні методи містять показники, які відображають ефективність проекту в даний момент. Це такі показники: рентабельність інвестицій; термін окупності інвестицій. Статичні методи не враховують особливості оцінки проектів у часі. Динамічні методи оцінки враховують вплив фактору часу. Це такі показники: коефіцієнт рентабельності інвестицій, чистий дисконтований дохід, внутрішня норма рентабельності проекту, дисконтований термін окупності [48].

Висновки до першого розділу

Сучасні виклики зовнішнього середовища висувають нові вимоги до факторів розвитку підприємства, так необхідно досить швидко та гнучко адаптуватись до усіх змін та уміти масштабувати власний бізнес. Такій здатності сприяє залучення реальних інвестицій.

В науковій літературі існують різні підходи до трактування поняття «інвестиції» та «інвестиційна стратегія», проте однозначно вони пов'язані з

певним інвестиційним ризиком, таким як не отримання бажаного результату інвестора.

Розроблена та ефективно реалізована інвестиційна стратегія має прямий вплив на успішну діяльність підприємства. За допомогою інвестиційної стратегії можна досягнути інвестиційних цілей, здійснити об'єктивний аналіз можливостей підприємства та з'ясувати здатність здійснювати реалізацію власних інвестиційних проєктів.

Розробка інвестиційної стратегії здійснюється в кілька послідовних етапів та забезпечує підприємству забезпечити конкурентні переваги. Варто зазначити, що розроблення інвестиційної стратегії є певним творчим процесом, і повинно базуватись на постулатах загальної стратегії розвитку та діяльності підприємства. Такий взаємозв'язок забезпечує більш продуктивне досягнення цілей підприємства. Успішна реалізація інвестиційної стратегії призводить до конкретних позитивних змін в розвитку підприємства.

РОЗДІЛ 2
АНАЛІЗ РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ТОВ «ГАЛИЦЬКА ЩЕДРІСТЬ»

2.1. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства

ТОВ «Галицька Щедрість» – це українське підприємство, що займається оптовою та роздрібною торгівлею продовольчих та непродовольчих товарів. Товариство у здійсненні підприємницької діяльності керується нормативно-правовими та установчими документами. Товариство має власний впізнаваний логотип, що є досить популярним серед мешканців м. Стрия (рис. 2.1.).

Рис. 2.1. Логотип ТОВ «Галицька Щедрість» [42]

До початку повномасштабного вторгнення товариство працювало цілодобово, а тепер графік роботи товариства кожного дня з 7.00 год до 23.00 год., без перерви та вихідних.

Так як, ТОВ «Галицька Щедрість» є торговельним підприємством, до варто зазначити, що до війни з рф торгівля в нашій державі була однією з найпопулярніших сфер за обсягами інвестицій (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Обсяги капітальних інвестицій підприємств оптвоїтароздрібної торгівлі

Показники	2021 рік	2022 рік
Капітальні інвестиції в матеріальні активи, млрд. грн.	54436,1	33693,1
- великі підприємства	33143,8	18361,4
- середні підприємства	13613,5	8955,7
- малі підприємства	7678,8	6376,0
Інвестиції у землю, млрд. грн.	1024,3	252,1
- великі підприємства	812,6	196,9
- середні підприємства	165,1	51,9
- малі підприємства	46,6	3,3
Інвестиції в існуючі будівлі та споруди, млрд. грн.	1168,9	351,8
- великі підприємства	335,5	71,4
- середні підприємства	680,4	193,9
- малі підприємства	153,0	86,5
Інвестиції у машини та обладнання, млрд. грн..	28687,6	18366,3
- великі підприємства	13682,6	7745,0
- середні підприємства	8953,8	5713,1
- малі підприємства	6051,2	4908,2
Інвестиції у нематеріальні активи, млрд. грн.	3960,1	2669,8

Продовж. табл. 2.1

- великі підприємства	3337,9	1506,7
- середні підприємства	447,3	912,9
- малі підприємства	174,9	250,2

Джерело: складено автором за матеріалами [43]

У 2021 році обсяги капітальних інвестицій у торговельну галузь складали 58,4 млрд. грн., і буквально за рік війни у 2022 році ці обсяги стали меншими на 22 млрд. грн.

Здійснюючи аналіз зовнішнього середовища проведемо спочатку аналіз конкурентного середовища ТОВ «Галицька Щедрість» за допомогою методу бального оцінювання (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Аналіз конкурентного середовища ТОВ «Галицька Щедрість»

Показники	ТОВ «Галицька Щедрість»	ТОВ «Соняшник»	ФОП «Бджілка»
Асортимент продукції	5	5	4
Цінова політика	4	3	4
Якість продукції	6	5	7
Ділова репутація	6	8	5
Мобільністьвзадоволенні потреб споживачів	7	8	4
Стимулювання збуту	5	4	6
Організаційна ефективність	6	6	8
Виконання індивідуальних замовлень споживачів	5	8	7

Продовж. табл. 2.2

Маркетингова політика	6	9	6
Впізнаваний бренд	7	10	6
Наявність кур'єрської доставки	4	6	3
Всього	5,5	6,5	5,4

Джерело: складено автором за матеріалами [43]

Як бачимо, основним конкурентом ТОВ «Галицька Щедрість» є ТОВ «Соняшник», що має значні переваги у впізнаваності бренду, маркетинговій політиці та виконанні індивідуальних замовлень споживачів. На підставі отриманих даних побудуємо матрицю профілю конкурентів ТОВ «Галицька Щедрість» (рис. 2.2.).

Рис. 2.2. Матриця профілю конкурентів ТОВ «Галицька Щедрість»

Розроблено автором.

ТОВ «Галицька Щедрість» варто звернути увагу та здійснити заходи щодо оптимізації витрат, підсилити маркетингову політику організувати оперативну кур'єрську доставку.

Аналіз факторів зовнішнього середовища товариства проведемо за допомогою SWOT-аналізу (рис. 2.3.).

Рис. 2.3. Матриця SWOT-аналізу ТОВ «Галицька Щедрість»

Розроблено автором.

Варто зазначити що за допомогою SWOT-аналізу визначено основні інвестиційні напрямки розвитку ТОВ «Галицька Щедрість», такі як удосконалення кадрової політики, особливо розвиток персоналу; інвестиції в

розвиток інструментів маркетингової політики та забезпечення зменшення залежності від постачальників.

Проаналізуємо основні економічні показники товариства (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Аналіз основних економічних показників

ТОВ «Галицька Щедрість»

Показники	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
Дохід від реалізації товарів, робіт, послуг, тис. грн.	24578	32645	8067
Собівартість реалізованих товарів, робіт і послуг, тис. грн.	160335	195268	34933
Валовий прибуток, тис. грн.	3528	4269	741
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	45	69	24
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	26061,6	28523,4	2461,8
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	25823,6	26387	563,4
Статутний капітал, тис. грн.	26539	26539	0
Власний капітал, тис. грн.	35834	36328	494

Джерело: розраховано автором

Спостерігаємо позитивну тенденцію в діяльності підприємства. Так, дохід від реалізації товарів у 2023 році становив 32645 тис. грн., і збільшився на 75% порівняно з попереднім. За рахунок збільшення кількості магазинів та реалізації значно більшої кількості товарів відбулось, і зростання чистого

прибутку на 65%. Середньорічна вартість основних засобів у 2023 році становила 28523,4 тис. грн., що на 2461,8 тис. грн. більше, ніж у 2022 році.

Розглянемо динаміку основних економічних показників діяльності товариства (рис. 2.4.).

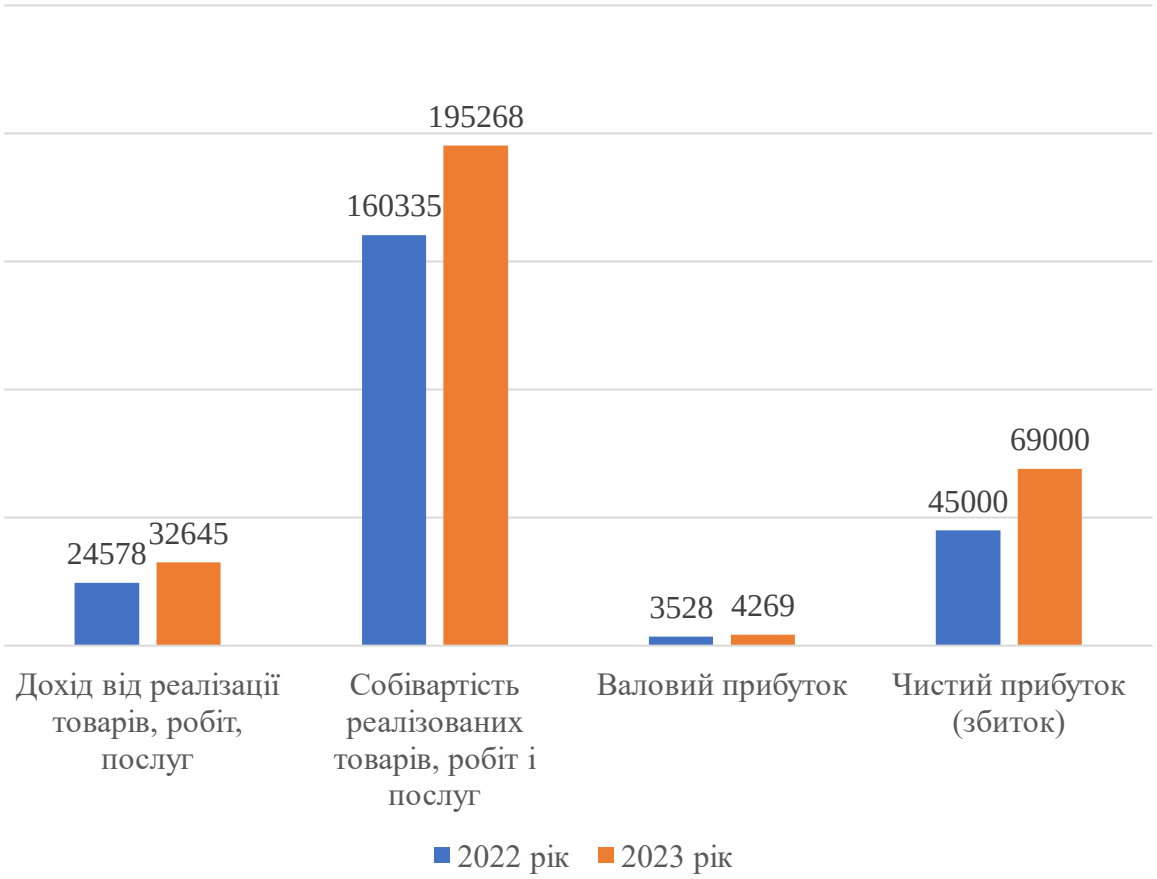

Рис. 2.4. Динаміка основних економічних показників діяльності ТОВ «Галицька Щедрість»

Розроблено автором.

Як бачимо, протягом аналізованого періоду ТОВ «Галицька Щедрість» проводила досить ефективну економічну діяльність.

Проаналізуємо основні показники, що відображають інвестиційну політику товариства, такі як:

- показники ліквідності та платоспроможності;
- показники фінансової стійкості;
- показники оцінки ділової активності;

- показники рентабельності (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз показників, що відображають інвестиційну політику ТОВ «Галицька Щедрість»

Показники	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
Показники ліквідності та платоспроможності			
Коефіцієнт покриття	1,41	1,81	0,4
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,47	0,55	0,08
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,005	0,07	0,065
Показники фінансової стійкості			
Коефіцієнт фінансовоїнезалежності	0,83	0,91	0,08
Коефіцієнт фінансової залежності	1,41	1,52	0,11
Коефіцієнт заборгованості	0,39	0,41	0,02
Показники оцінки ділової активності			
Коефіцієнт оборотності активів	0,63	0,64	0,01
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	5,92	6,28	0,36
Коефіцієнт оборотності основних засобів	0,42	0,45	0,03
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,66	0,78	0,12
Показники рентабельності			
Рентабельність активів	0,4	1,2	0,8
Рентабельність власного капіталу	0,5	1,4	0,9
Рентабельність діяльності	0,5	1,9	1,4
Рентабельність продукції	1,1	11,5	10,4

Продовж. табл. 2.4

Рентабельність продажів	8,25	13,5	10,4

Джерело: розраховано автором

Як свідчать дані з таблиці, протягом аналізованого періоду коефіцієнт покриття перебував більше 1, і це є позитивною ознакою діяльності. Також, можна сказати, що товариство здатне погасити свої поточні зобов'язання за рахунок оборотних активів.

Розглянемо показники рентабельності товариства в динаміці (рис. 2.5.).

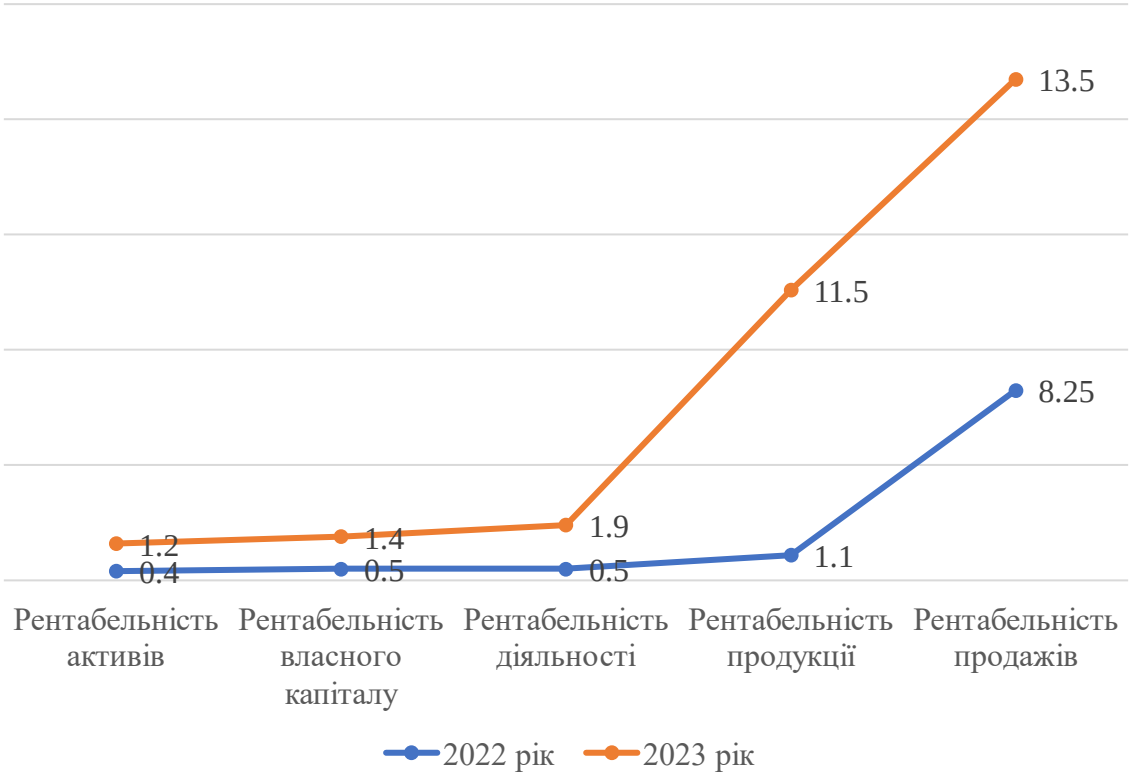

Рис. 2.5. Динаміка показників рентабельності ТОВ «Галицька Щедрість»

Розроблено автором.

Як бачимо, протягом аналізованого періоду усі показники рентабельності зростали, і це свідчить, що товариство здійснювало прибуткову діяльність, що є позитивною тенденцією.

2.2. Аналіз системи інвестиційної стратегії підприємства

Капітальні інвестиції – це придбання фізичних активів компанією для використання в досягненні її довгострокових бізнес-цілей і завдань. Капітальні інвестиції – витрати на придбання або виготовлення (створення матеріальних і нематеріальних оборотних активів[35].

У таблиці 2.5 розглянемо капітальні інвестиції ТОВ «Галицька Щедрість».

Таблиця 2.5

Капітальні інвестиції ТОВ «Галицька Щедрість»

Показник	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
Інвестиції в матеріальні активи, тис. грн., в тому числі:	156235,2	211235,6	55000,4
- машини, обладнання та інвентар	86251,1	125632,5	39381,4
- транспортні засоби	42526,2	54231,6	11705,4
- земля	27457,9	31371,5	3913,6
Інвестиції в нематеріальні активи, тис. грн., в тому числі:	46526,2	92478,4	45952,2
- програмне забезпечення та бази даних	21563,4	36665,8	15102,4
- права на авторські та суміжні права, патенти, ліцензії, концесії	24962,8	55812,6	30849,8
Всього	202761,2	303714	100952,6

Джерело: складено автором

Спостерігаємо, що в загальній структурі капітальних інвестицій переважають інвестиції в матеріальні активи та складають у 2023 році 70%. В

структурі інвестицій матеріальні активи левову частку складають інвестиції в машини, обладнання та інвентар та становлять 59,4%; інвестиції в транспортні засоби – 25,7%; інвестиції в землю – 15%.

Розглянемо структуру капітальних інвестицій товариства за видами активів (рис. 2.6.).

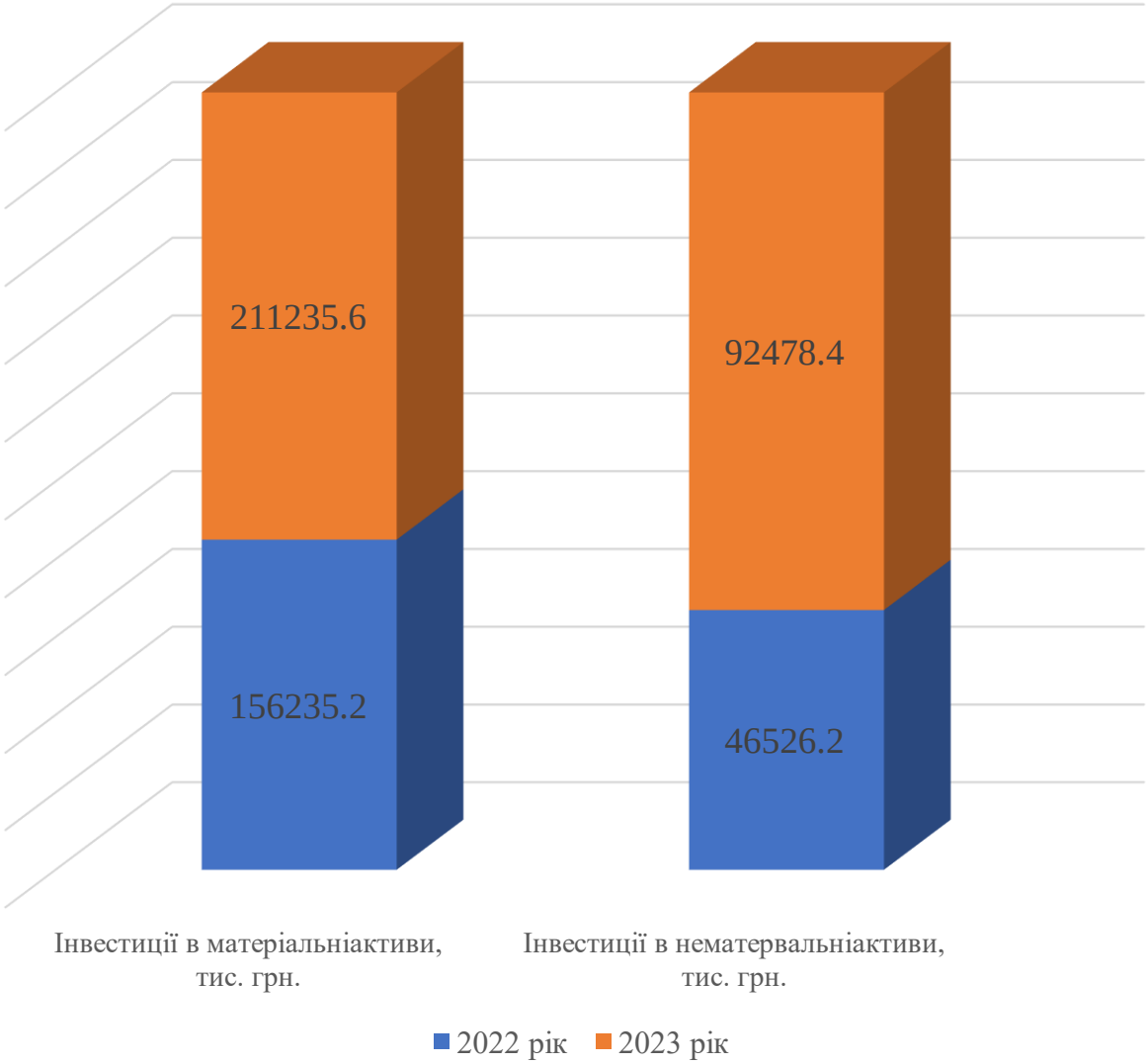

Рис. 2.6. Структура капітальних інвестицій ТОВ «Галицька Щедрість» за видами активів

Розроблено автором.

Важливим є аналіз капітальних інвестицій товариства за джерелами фінансування (табл. 2.6.).

Таблиця 2.6

Капітальні інвестиції ТОВ «Галицька Щедрість»
за джерелами фінансування

Показник	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення
За рахунок власних коштів підприємства, тис. грн.	52142,8	102368,4	50225,6
За рахунок банків та інших позик, тис. грн.	125256	156936,4	31680,4
За рахунок іноземних інвесторів, тис. грн.	-	-	-
За рахунок місцевого бюджету, тис. грн.	25362,4	44409,2	19046,8
Всього	202761,2	303714	100952,6

Джерело: складено автором

Позитивною ознакою інвестиційної діяльності товариства є зростання темпів обсягів капітальних інвестицій за рахунок власних коштів на 51%. Як бачимо, протягом аналізованого періоду не відбувалось залучення коштів іноземних інвесторів, що є негативним фактором, і в основному це пов'язано з військовими діями в Україні.

Щоб визначити стан інвестиційної активності та операційної ефективності ТОВ «Галицька Щедрість» необхідно розрахувати єдиний інтегральний показник, для цього застосуємо інтегрально-індексний метод.

Суть інтегрально-індексного методу зводиться до розрахунку коефіцієнтів інвестиційної активності та операційної ефективності, наступній їх інтеграції та знаходження корня відповідного ступеню. Модель розрахунку критерію, який забезпечує комплексну кількісну оцінку рівня ефективності інвестиційного процесу розраховується за допомогою формули:

$$K_{int} = K_{ea} * K_{ia} \qquad (2.1.)$$

де

K_{ea} – коефіцієнт інвестиційної активності;

K_{ia} – коефіцієнт операційної ефективності.

Щоб визначити показник операційної ефективності товариства застосуємо формулу:

$$K_{ia} = Чпр / Вр \qquad (2.2.)$$

де

Чпр – чистий прибуток;

Вр – витрати на реалізацію товарів.

Застосовуючи формулу 2.3. розрахуємо коефіцієнт інвестиційної активності ТОВ «Галицька Щедрість»:

$$K_{ea} = Іо / Іік \qquad (2.3.)$$

де

Іо – індекс росту обсягів виробництва продукції;

Іік – індекс росту інвестицій в основний капітал підприємства.

Проведені розрахунки відобразимо в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Інтегральний коефіцієнт ефективності інвестиційного процесу ТОВ «Галицька Щедрість»

Показник	2022 рік	2023 рік
Операційний прибуток, тис. грн.	9745,6	11425,4
Витрати на реалізацію товарів, тис. грн.	65645,2	75657,8
Коефіцієнт операційної ефективності	0,13	0,15
Обсяг реалізації продукції, тис. грн.	89294,6	102425,6
Індекс росту обсягів виробництва продукції	1,45	1,62
Обсяг інвестицій в основний капітал, тис. грн.	4478,6	8925,5
Індекси інвестицій в основний капітал	1,28	4,30
Коефіцієнт інвестиційної активності	0,35	1,48
Інтегральний коефіцієнт ефективності інвестиційного процесу	0,16	0,28

Джерело: розраховано автором

Відобразимо основні показники ефективності інвестиційного процесу ТОВ «Галицька Щедрість» в динаміці (рис. 2.7.)

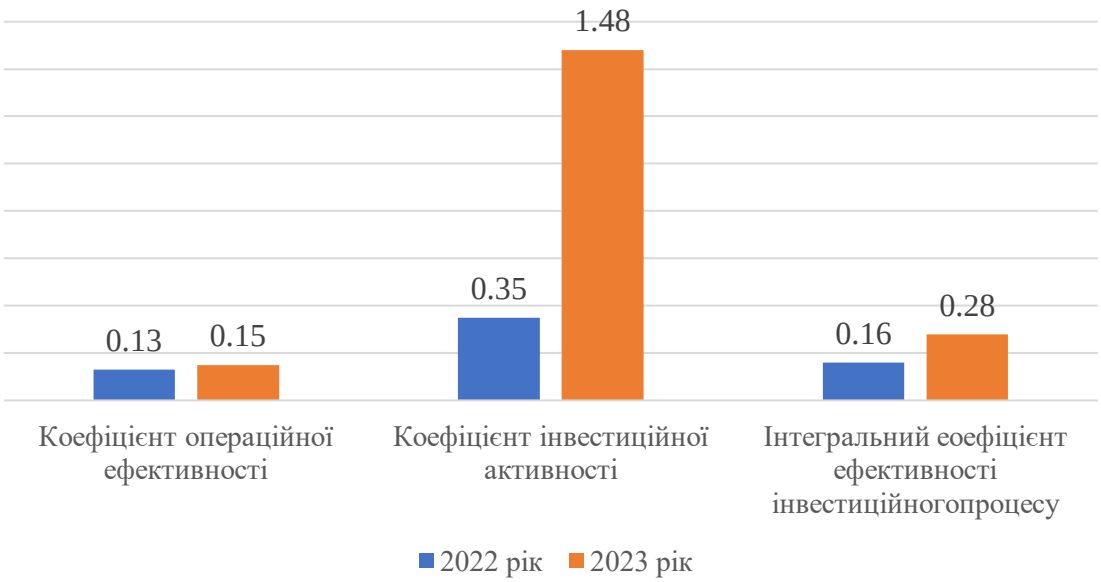

Рис. 2.7. Динаміка основних показників ефективності інвестиційного процесу ТОВ «Галицька Щедрість»

Розроблено автором.

Проведені розрахунки свідчать про позитивну тенденцію ефективності інвестиційного процесу товариства.

Інвестиційна діяльність має певну особливість порівняно з іншими видами діяльності товариства, власне тим, що спостерігається відставання отримання корисного ефекту з часу вкладень інвестицій. Ризик при здійсненні інвестиційної діяльності присутній завжди, тому здійснимо його розрахунок, результати представимо в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Оцінка ризикової складової інвестиційної діяльності

ТОВ «Галицька Щедрість»

Показник	2022 рік
Коефіцієнт забезпеченості довгостроковими інвестиціями	0,0286
Коефіцієнт інвестиційної ділової активності	0,0212
Коефіцієнт покриття інвестицій	0,0245

Продовж. табл. 2.8

Стійкість управлінського складу	0,286
Вплив проєктів на навколишнє середовище	0,182
Виконання в термін підготовки основної проєктної документації	0,212
Фінансова прозорість та розкриття інформації	0,196
Нормативна база підприємства	0,198
Рівень нормативно-правої бази, що регулює інвестиційні процеси	0,256
Наявність адміністративних бар'єрів	0,354
Державна інвестиційна політика	0,268
Наявність конкурентів у галузі	0,398
Рівень екологічної безпеки	0,268

Джерело: розраховано автором

Як бачимо, на ризикованість інвестиційної діяльності товариства мають вплив як зовнішні, так і внутрішні фактори. Внутрішні фактори товариство має можливість змінювати та покращувати, а от під зовнішні може тільки адаптовуватись.

Наступним кроком буде розрахунок економічної складової інвестиційної політики ТОВ «Галицька Щедрість», для цього використаємо формулу 2.4.:

$$Es = Pc / Oi \qquad (2.4.)$$

де

Pc – чистий прибуток від інвестиційної діяльності;

Oi – обсяг інвестицій.

Es2022 = 6935,2 / 4478,6 = 1,5

Es2022 = 8169,4 / 8925,5 = 0,91

Відобразимо показник економічної складової інвестиційної політики ТОВ «Галицька Щедрість» в динаміці (рис. 2.8).

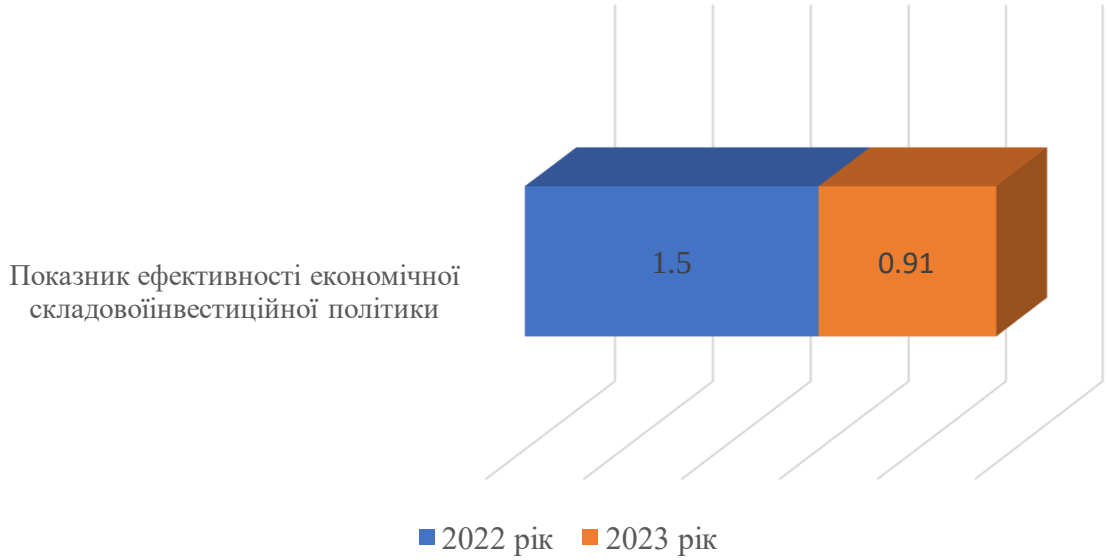

Рис. 2.8. Динаміка показника економічної складової інвестиційної політики ТОВ «Галицька Щедрість»

Розроблено автором.

Як бачимо, що незважаючи на війну в державі та кризові моменти, товариство змогло зменшити цей негативний вплив та доволі ефективно проводить інвестиційну політику.

Розглянемо ще аналіз грошових потоків від інвестиційної діяльності ТОВ «Галицька Щедрість» (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Аналіз грошових потоків від інвестиційної діяльності

ТОВ «Галицька Щедрість»

Показник	2022 рік	2023 рік
Надходження від реалізації, тис. грн. в т. ч.:	-	26536,2

Продовж. табл. 2.9

- фінансових інвестицій;	-	26536,2
- необоротних активів	-	-
Надходження від отриманих, тис. грн, в т.ч.:	4569	16587,4
- відсотків;	4569	16587,4
- дивідендів	-	-
Надходження від деривативів, тис. грн.	-	-
Надходження від погашення позик, тис. грн.	-	-
Витрачання на придбання, тис. грн. в т. ч.:	67103,4	121126,8
- фінансових інвестицій;	11635,4	22563,4
- необоротних активів	55468	98563,4
Інші платежі	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності, тис. грн.	26523,8	68967,2

Джерело: складено автором

Спостерігаємо, що у 2023 році зросли надходження від інвестиційної діяльності на 26536,2 тис. грн., в основному за рахунок фінансових інвестицій товариства. Спостерігається протягом аналізованого періоду зростання витрат на інвестиційні потреби на 55,4%.

Здійснюючи розробку інвестиційної стратегії топ-менеджмент ТОВ «Галицька Щедрість» повинні добре розуміти, що саме інвестиційна діяльність є основним чинником впровадження маркетингових інстументів, що сприятимуть зміцненню кокуруючих позицій товариства на ринку.

Розробка оптимальної інвестиційної стратегії товариства має бути спрямована га постійне забезпечення інвестиційної діяльності в чіткому обсязі, досить раціональне використання власних коштів, та фінансову стабільність на довгостроковий період.

Зміни факторів зовнішнього середовища, особливо інвестиційного, має надзвичайно високий вплив на розробку оптимальної стратегії ТОВ «Галицька Щедрість».

Процес розробки та реалізації інвестиційної стратегії товариства здійснюється в певні послідовні етапи (рис. 2.9.).

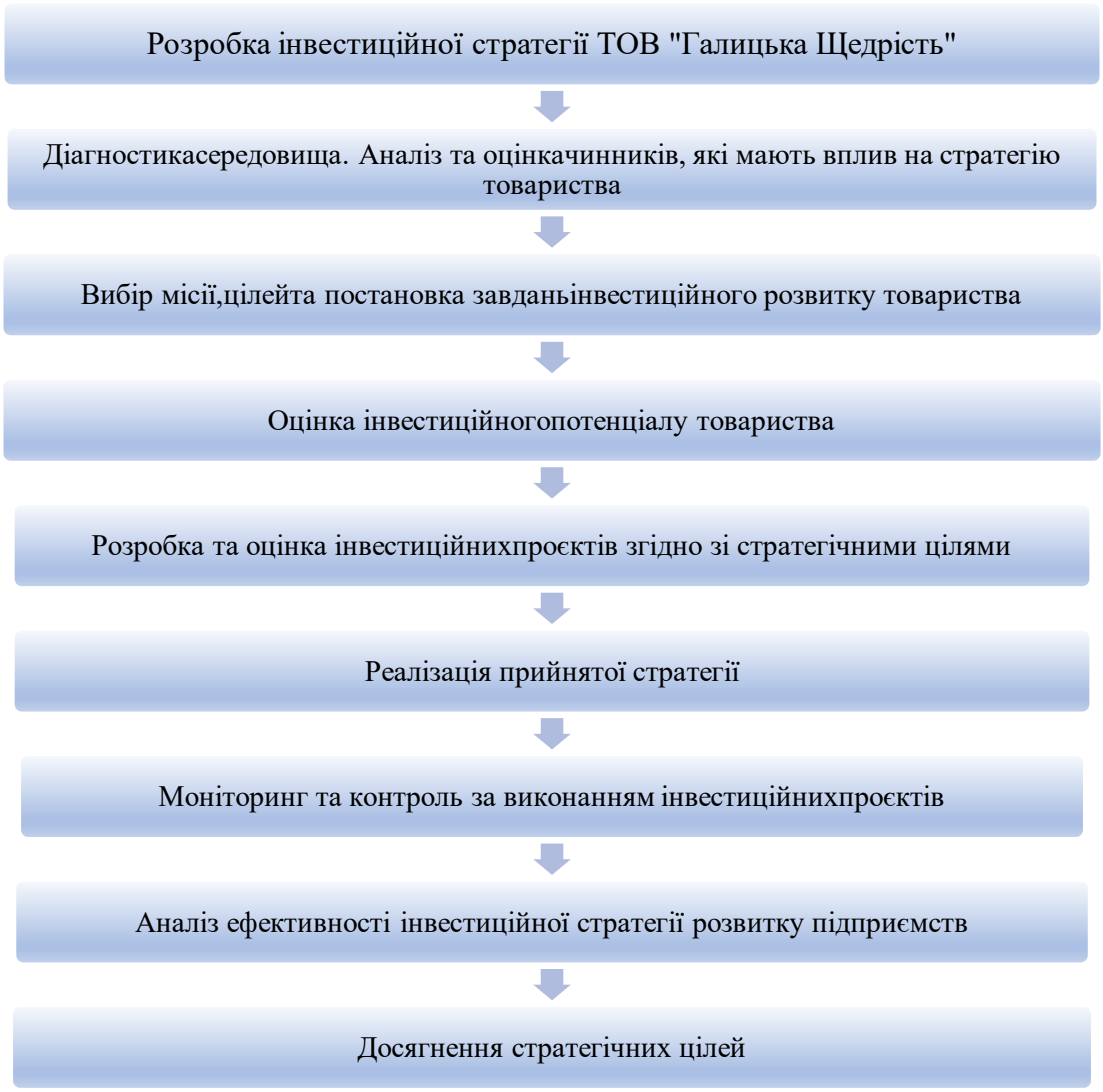

Рис. 2.9. Процес розробки та реалізації інвестиційної стратегії ТОВ «Галицька Щедрість» [38]

Як бачимо, розробка та реалізація інвестиційної стратегії товариства здійснюється в кілька етапів, кожен з яких є важливим для отримання позитивного ефекту.

2.3. Розроблення та впровадження інвестиційного проєкту на підприємстві

Розробка та реалізація інвестиційної стратегії в ТОВ «Галицька Щедрість» здійснюється в системі стратегічного управління та їхньої взаємодії. І для цієї успішної взаємодії необхідний інвестиційний проєкт.

Інвестиційний проєкт є основним документом, що визначає доцільність чи недоцільність вкладення інвестиційних капіталів. У ньому послідовно та поетапно прописуються основні характеристики проєкту, його особливості, а також викладаються фінансові дані, пов'язані з його реалізацією [7]. Розглянемо взаємозв'язок між інвестиційною стратегією та проєктною діяльністю ТОВ «Галицька Щедрість» (рис. 2.10.).

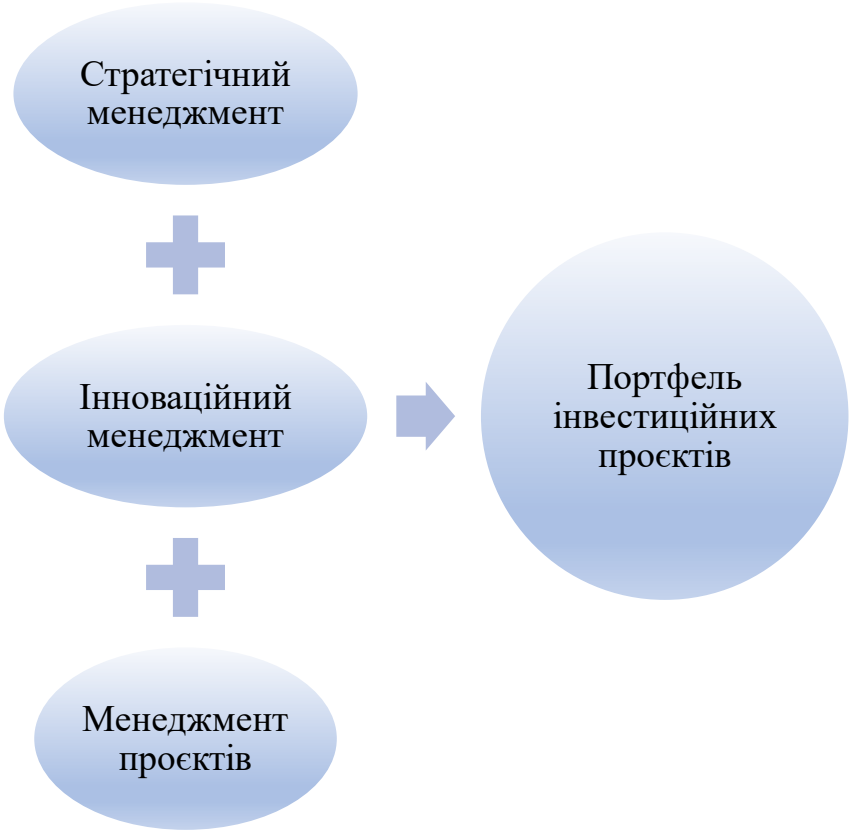

Рис. 2.10. Взаємозв'язок між інвестиційною стратегією та проєктною діяльністю ТОВ «Галицька Щедрість»

Розроблено автором.

ТОВ «Галицька Щедрість» варто застосувати інвестиційний проєкт, щоб забезпечував приваблення та утримання аудиторії. Товариству варто реалізувати проєкт щодо заміни паперових цінників на електронні. В реалізації проєкту будуть задіяні працівники торгового залу, менеджер з продаж та касири. Термін впровадження – 2 місяці.

Спершу, визначимо які відбуваються затрати часу працівників торгового залу, щоб забезпечити актуальність цін (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Затрати часу працівників торгового залу ТОВ «Галицька Щедрість», щоб забезпечити актуальність цін

Витрати	Значення
Середня кількість змінених цінників на день, шт	420
Затрати часу на вирізання одного працівника, с	7
Всього витрати часу на розрізання цінників, с	2965
Витрати часу на встановлення цінника, с	26
Всього витрати часу встановлення цінників на день, с	21500
Всього затрати часу, с	26564
Періодичність на рік, разів	278
Всього затрати часу на рік, с	87564921

Джерело: складено автором

Як бачимо з даних таблиці працівники товариства витрачають 87,5 млн. секунд на малоефективні дії щодо заміни цінників. Також на це ще йдуть фінансові витрати на друк цінників.

Інвестиційний проєкт щодо переходу на електронні цінники враховує площу магазинів та кількість товарних позицій товариства. Визначимо необхідні інвестиційні витрати для реалізації такого проєкту (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Інвестиційні витрати для реалізації проєкту

Витрати	Значення
Кількість цінників, шт.	15500
Вартість 1 електронного цінника, грн.	250
Вартість цінників, грн.	375000
Потреба у базових станціях на магазин, шт.	8
Вартість базової станції, грн.	10000
Всього інвестиції, грн.	383000

Джерело: складено автором

Як бачимо, для реалізації проєкту щодо переходу на електронні цінники становить 383000 тис. грн.

У таблиці 2.12 розрахуємо ефективність від впровадження інвестиційного проєкту у діяльності ТОВ «Галицька Щедрість».

Таблиця 2.12

Ефективність від впровадження інвестиційного проєкту у діяльності ТОВ «Галицька Щедрість»

Показники	Значення
Термін окупності проєкту	6 місяців
Індекс рентабельності інвестицій	2,25
Внутрішня норма доходу	22%
Дисконтний термін окупності проєкту	12 місяців

Джерело: складено автором

Спостерігаємо, що розробка та впровадження інвестиційного проєкту щодо переходу на електронні цінники принесе товариству прибутковість.

Висновки до другого розділу

Фінансово-економічний аналіз товариства вказує про його прибуткову діяльність. Показники ліквідності зростали, товариство мало здатність погашати свої поточні зобов'язання, проте варто докласти зусиль, щоб збільшити платіжні можливості. Значення показників абсолютної ліквідності перебували нижче норми, і це вказує про нездатність ТОВ «Галицька Щедрість» своєчасно сплатити борги. Значення показників фінансової стійкості товариства вказує про його стійкий фінансовий стан. Товариство оновлює власну матеріально-технічну базу.

Показники ділової активності товариства не всі перебувають в нормативному значення. Так, у 2023 році відбулось незначне зростання показників оборотності активів, тільки на 0,01, і така ситуація відображає нераціональне використання товариством власного капіталу та основних засобів. Товариству варто здійснити заходи, щоб виправити таку ситуацію, і це забезпечить зростання власної ділової активності.

Позитивним фактом у веденні господарської діяльності товариства є зростання показників рентабельності продажів та рентабельності активів. Зростання рентабельності продукції на 10% пов'язане зі зменшенням собівартості продукції.

Інвестиційна діяльність товариства є оптимальною та сприяє реалізації інвестиційної стратегії. Інвестиційна стратегія ТОВ «Галицька Щедрість» розробляється відповідаючи положенням загальній стратегії розвитку та спрямована на підвищення ефективності його діяльності. Реалізація інвестиційної стратегія товариства здійснюється шляхом ефективного управління інноваційними змінами.

ВИСНОВКИ

Військове вторгнення з боку країни терориста здійснило негативний вплив на підприємницьку діяльність українських бізнес-організацій. Вітчизняний бізнес змушений був досить швидко адаптуватись до нових реалій, таких як систематичні повітряні тривоги, відключення електроенергії, щоб забезпечити постійний зв'язок з клієнтами та не втратити їх. І в таких умовах надзвичайно складно забезпечити реалізацію інвестиційної стратегії, а тим паче залучити потенційних інвесторів. Щоб залишатись інвестиційно привабливими підприємства повинні бути відкритими щодо власної моделі ведення бізнесу, фінансового стану та мати високий інтелектуальний рівень кадрового потенціалу.

Здійснено аналіз наукової літератури щодо трактування понять «інвестиції» та «інвестиційна стратегія», і з'ясовано, що вони є важливими чинниками, які можуть забезпечити ефективну діяльність підприємства.

Встановлено, що до війни торговельна галузь була однією з найпопулярніших галузей щодо вкладених інвестицій, в тому числі закордонних. І це сприяло зростанню товарообороту та фінансових показників діяльності. Проте після військового вторгнення ситуація змінилась в значно гіршу сторону. І, сьогодні торговельні підприємства докладають чималих зусиль, щоб розробити інвестиційну стратегію, яка повинна забезпечити розвиток.

ТОВ «Галицька Щедрість» – це українське підприємство, що займається оптовою та роздрібною торгівлею продовольчих та непродовольчих товарів. Здійснено аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища товариства, який вказує що ТОВ «Галицька Щедрість» займає стійкі конкуруючі позиції, здійснює ефективну фінансову діяльність та управління організацією. Проте, товариству варто звернути увагу та здійснити заходи щодо оптимізації витрат, підсилити маркетингову політику організувати оперативну кур'єрську доставку.

Встановлено, що ТОВ «Галицька Щедрість» проводить нормальну інвестиційну діяльність, яка спрямована не тільки на забезпечення та реалізацію якісної продукції, але й на оновлення виробничих потужностей. Підприємство вкладає значну частину інвестицій в нематеріальні активи.

З'ясовано, що рівень між управлінням інвестиційним капіталом та реалізацією інвестиційної політики є недостатнім. Визначено основні інвестиційні напрямки розвитку ТОВ «Галицька Щедрість», такі як удосконалення кадрової політики, особливо розвиток персоналу; інвестиції в розвиток інструментів маркетингової політики та забезпечення зменшення залежності від постачальників.

Розробка оптимальної інвестиційної стратегії товариства має бути спрямована га постійне забезпечення інвестиційної діяльності в чіткому обсязі, досить раціональне використання власних коштів, та фінансову стабільність на довгостроковий період.

Рекомендовано ТОВ «Галицька Щедрість» Товариству реалізувати проєкт щодо заміни паперових цінників на електронні. Реалізація такого проєкту забезпечить певну організацію бізнес-процесів, зменшить витрати трудових ресурсів та збільшить рентабельність на 22%.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамась Г., Петренко О. Інвестиційна діяльність підприємств у коронокризисних умовах. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 2 (75). с. 7-14. URL: DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.02.007.
2. Бестужева С. В., Козуб В. О. Формування та реалізація міжнародної інвестиційної стратегії підприємства: методичний аспект. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 16-20. URL: http://srd.pgasa.dp.ua:8080/xmlui/handle/123456789/5267.
3. Бондарчук Н. В. Інвестиції та економічна безпека підприємства . *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : науковий журнал. Івано-Франківськ : Вид-во ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"*. 2020. Вип. 16. Т. 1. С.94-101. URL: http://hdl.handle.net/123456789/10120.
4. Бушовська Л.Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 170–176. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/11_ukr/28.pdf.
5. Вербицька Г. Л. Сучасний стан та проблеми активізації інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств в умовах міжнародних економічних відносин. *Економічний простір*. 2018. № 129. С. 66-74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2018_129_8.
6. Вергал К. Ю., Іщенко І. С. Інвестиційні проекти торговельних підприємств. *Вісник Приазовського Державного Технічного Університету. Серія: Економічні науки*. 2017. №34. С. 355–360. URL: https://doi.org/10.31498/2225-6725.34.2017.129455
7. Види інвестиційних проєктів та вимоги до їх розробки. URL: https://sp.agency/vydy-investytsiynyh-proektiv-ta-vymohy-do-ih-rozrobky/.

8. Віблий П. І., Блавт А. А. Інвестиційний потенціал України в умовах війни. *Галицький економічний вісник*. Т. : ТНТУ. 2023. Том 82. № 3. С. 80–89. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/42534.
9. Гайдай Г.Г. Інвестиційний портфель як важлива складова інвестиційної стратегії. *Вісник Національного транспортного університету*. 2019. Вип. 2 (44). С. 48–55. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/1&S21FMT=A2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vntu_2019_2_8 .
10. Галько Л. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. *Економіка та суспільство*. 2021. №31. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-63.
11. Горященко Ю.Г., Книш О.А. Практичні аспекти розвитку інвестиційної діяльності підприємств. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету: зб. наук. праць, Одеса: Одеський національний економічний університет.* 2022. № 9-10 (298-299). С. 103-109. URL: http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/5820.
12. Гуторов О.І. Інвестиційна стратегія підприємства: принципи, методи та етапи розробки. Вісник ХНАУ. Серія : *Економічні науки*. 2021. Т.2. №2. С.212-226. URL: https://repo.btu.kharkov.ua//handle/123456789/5135.
13. Данкеєва, О. М. Окремі концептуальні аспекти щодо формування інвестиційної стратегії підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / голов. ред. М.М. Палінчак. Ужгород : Гельветика*. 2020. Вип. 29. С. 46-50. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/30221.
14. Діденко Є. О., Гапіч О. В. Управління інвестиційною стратегією підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. №12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7489.

15. Дідур К. М. Сутність інвестиційної діяльності та методи визначення її ефективності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. №5. С. 66-74. URL: https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/8175.
16. Денисенко М. П., Бродюк І. В., Сташенюк Д. Г. Основні положення формування інвестиційно-інноваційної стратегії підприємства. *Інвестиції: практика та досвід.* 2016. № 22. С. 17–20. URL: http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=5244&i=3.
17. Добриніна Л. В. Підприємство як учасник фінансового ринку, його інвестиційні стратегії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / голов. ред. М. М. Палінчак. Ужгород*. 2019. Вип. 23, Ч. 1. С. 80–83. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/25513.
18. Довгань Ю. В. Теоретичні аспекти управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств. *Modern Economics.* 2022. № 36(2022). С. 38-44. URL: DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V36(2022).
19. Дудник О. В. Інвестиційні стратегії підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу аграрних підприємств. *Економіка АПК.* 2016. № 5. С. 79-86. URL: https://repo.btu.kharkov.ua//handle/123456789/48268
20. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 04. 07. 2002 року № 40-IV. Зі змінами від 10.10.2022 р. URL: www.yurfact.com.ua/zminy-do-zakonodavstva-2017/zminy-vid-23-03-2017- do-zakonu-ukrainy-pro-investytsiinu-diialnist.
21. Інноваційна стратегія підприємства як джерело його конкурентних переваг / І. В. Баришевська, Ю. Г. Малишенко, К. В. Склева // *Modern Economics*. 2018. № 11. С. 13-18. URL: http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/4915.
22. Інвестування інноваційної діяльності: начальний посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.

23. Інвестиційний індекс. European Business Association. 2022. URL: https://eba.com.ua/research/ doslidzhennya-ta-analityka.
24. Інвестування в Україну під час війни. URL: https://trans.info/ua/investuvannya-v-ukrayinu-pid-chas.
25. Каут О.В., Дунайчук С.М. Аналіз типових інвестиційних стратегій промислових підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 7. С. 20–24. URL: http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6011&i=3.
26. Кириченко О. Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія. Київ, 2021. 368 с.
27. Косович Б. IT-підприємства в умовах війни: діяльність та перспективи. *Scientific Collection «InterConf»*. 2024. №187. С9–15. Retrieved from URL: https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/5303.
28. Кондратенко Н. О., Трагнюк О. Я. Удосконалення механізму управління інвестиційною діяльністю суб'єктів господарювання. *Бізнес Інформ*. 2021. № 3. С. 194-201. URL: http:// nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_3_29.
29. Кравченко М., Павленко Т. Проблеми забезпечення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств: макроекономічні аспекти. *Економіка та суспільство*. 2022. №44. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-104.
30. Кузьмін О. Є., Юринець О. В., Ємельянов О. Ю. Розвиток інвестиційної привабливості підприємств в умовах антикризового управління. *Інвестиції: практика та досвід.* 2021. № 10. С. 5–12. URL: DOI: 10.32702/2306-6814.2021.10.5
31. Лактіонова О. А., Гуменюк Р. П. Інвестиційні проєкти розвитку управлінського потенціалу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 21-22. С. 5–8. URL: DOI: 10.32702/2306-6814.2020.21-22.5
32. Левицький В. О., Радинський С. І. Удосконалення інноваційно-інвестиційної діяльності в період післявоєнної відбудови України:

організаційний та нормативно-правовий аспект. *Галицький економічний вісник*. Т.: ТНТУ. 2023. Том 84. №5. С. 151–161. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/43124.

33. Лобунець Т. В. Менеджмент інвестиційного середовища: аналіз особливостей і стратегій суб'єктів господарської власності в умовах війни. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. №2. URL: https://doi.org/10.57125/econp.2024.01.29.03
34. Ляшук Н. Аналіз результатів та впливу використання індикативного планування на реалізацію інвестиційних проєктів. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2023 №6. С.122–130. URL: https://doi.org/10.31470/2786-6246-2023-6-122-130.
35. Мазур Н., Кушнір О. Капітальні інвестиції в економіці України: значення та вплив в умовах змін. *Проблеми сучасних трансформацій*. 2022. № 4. URL: https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-03-05.
36. Методичний підхід до проведення якісного аналізу узгодженості проекту та об'єкту інвестування / Д. Ю. Крамською, В. А. Кучинський, О. М. Гуцан // *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки)*: зб. *наук. пр. Харків : НТУ "ХПІ"*. 2020. № 3 (5). С. 54-62. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52570.
37. Найдовськ, А., Андрієнко Я. Систематизація методик аналізу інвестиційної привабливості підприємства. *Молодий вчений*. 2023. №6 (118). С. 84-88. URL: https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-17.
38. Наконечна О. С. Формування та реалізація інноваційно-інвестиційної стратегії стійкого розвитку підприємства. *Економіка та держава*. 2015. № 4. С. 48–51. URL: http://www.economy.in.ua/?op=1&z=3141&i=9.
39. Недільська Л. В., Куровська Н. О. Модифікація оцінки інвестиційної привабливості підприємства. *Modern Economics*. 2021. № 28(2021). С. 85-91. URL: https://doi.org/10.31521/modecon.V28(2021)-12.

40. Нечипорук О. Проблема залучення іноземних інвестицій в Україні під час війни. *Економіка та суспільство.* 2023. №54. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-6.
41. Особливості й проблеми оцінки ефективності інвестиційних проєктів в сучасних умовах / О. В.Пилипяк, Л. В. Сачинська // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2021. № 6, т. 2. С. 75-85. URL: https://elar.khmnu.edu.ua/handle/123456789/11827.
42. Партин Г.О., Дідух О.В. Капітальні інвестиції: сутність, сучасні тенденції та вплив на зростання обсягів ВВП. *Ефективна економіка*. 2021. URL: https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.3.86
43. Пономарьова М.С., Мещеряков В.Є. Вплив інвестування на інноваційний розвиток підприємства. Вісник ХНАУ. *Серія : Економічні науки*. 2021. № 1. С. 339-348. URL: https://repo.btu.kharkov.ua//handle/123456789/2883.
44. Романів А., Ситник Й. Особливості розроблення інвестиційних стратегій в підприємництві. *Економіка та суспільство*. 2024 №59. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-66.
45. Садовська І., Нагірська К. Амортизаційна політика як джерело інвестиційної безпеки підприємств: обліково-фінансовий вимір. *Економіка та суспільство*. 2024. №59. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-167.
46. Самотоєнкова О. В. Інвестиційна діяльність в Україні: тенденції та перспективи. *Ефективна економіка*. 2019. №5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7052.
47. Сімкова Т.О., Байда О.К. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/121.pdf.
48. Скотнікова Л.П., Угрімова І.В. Роль інвестиційної стратегії у розвитку підприємства. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*. 2018. № 19 (1295). С. 19–22. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/37529.

49. Стахурська С. Формування інвестиційної стратегії в контексті змін в організації. *Економіка та суспільство*. 2022. №41. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-35.
50. Стратегії залучення інвестицій в українську економіку: прогнози й виклики / А.О. Музиченко, Т.С. Овчаренко, Т.Є. Сігаєва . *Академічні візії*. 2023. №23. URL: http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30639.
51. Талах Ю. В. Стан інвестиційної активності в торгівлі України до війни та виклики у воєнний період. *Академічні візії*. 2024. №29. URL: https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/959.
52. Томашевська А. М. Аналіз джерел фінансування інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). С. 189-193. URL: https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-31.
53. Торбич Б. В., Волос М. В., Гарбуз М. О., Соколов А. В., Солодкий. І. С., Якубець М. Р. Принципи покращення інвестиційного клімату в умовах воєнного стану. *Академічні візії*. 2024. №27. URL: https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/831.
54. Тридід О.М. Розробка інвестиційної стратегії підприємства як напрям забезпечення його інвестиційної привабливості URL: http://www.pmdp.org.ua/images/Journal/37/11tomzip.pdf.
55. Фактори інвестиційної стратегії в системі підвищення конкурентоспроможності підприємства / О. С. Маковоз, Д. Р. Крайня, О. В. Обуховський. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. № 32. С. 70-75. URL: http://srd.pgasa.dp.ua:8080/xmlui/handle/123456789/7648.
56. Формування інвестиційної стратегії вітчизняним підприємством у міжнародному бізнесі / Т. В. Шталь, В. О. Козуб, Л. М. Бондаренко. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». Збірник наук. праць*. 2017. Випуск 1 (49). С. 213–216. URL: http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16777.

57. Чапляк Н. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи вирішення в сучасних реаліях. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 40. DOI: URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-80.
58. Чеберяко О. В., Дяченко П. М. Оцінювання інвестиційної привабливості підприємств агропромислового сектору методом аналізу фінансових показників. *Modern Economics*. 2023. № 39(2023). С. 158-164. URL: https://doi.org/10.31521/modecon.V39(2023)-24.
59. Чернишов В. В. Напрями розвитку інвестиційної діяльності підприємств. *Modern economics*. 2021. № 26. С. 167-172. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2021_26_27.